

Konstitutionsutskottets betänkande

1979/80:25

med anledning av motion om den 6 juni som nationaldag

Motionen

I motionen 1978/79:194 av Gunnar Biörck i Värmdö hemställs "att riksdagen beslutar att den 6 juni – Svenska flaggans dag – framgent skall vara Sveriges nationaldag".

I motiveringen erinrar motionären om det förhållandet att Sverige inte har någon formellt fastställd nationaldag. Sedan ungefär sextio år tillbaka firas den 6 juni – Gustavsdagen, dagen för Gustav Vasas val till kung 1523 och dagen för antagandet av 1809 års regeringsform – under namnet Svenska flaggans dag som en inofficiell nationaldag på många ställen i landet. Enligt motionären torde de flesta människor som den 6 juni hissar flaggan tro att de därmed firar nationaldagen. Enligt motionären är nu tiden kommen att bekräfta denna sedvana genom ett riksdagsbeslut. I övrigt hänvisas till den tryckta motionen.

Tidigare riksdagsbehandling

Frågan om inrättande av en svensk nationaldag har behandlats med anledning av motioner. Vid 1948 års riksdag behandlades frågan med anledning av en motion i andra kammaren (1948:II:208, s. 1LU 1948:31).

1952 behandlades en motion (1952:II:73, s och fp) i första lagutskottet. Utskottet uttalade att "en utveckling, som leder till att den 6 juni allmänt betraktas som vår nationaldag är att hälsa enbart med tillfredsställelse". Utskottet ansåg däremot icke lämpligt att lagstifta härom, eftersom en lagstiftning i första hand borde gå ut på att likställa dagen eller del därav med helgdag. Utskottets hemställan att motionen icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd bifölls av riksdagen.

Frågan återkom vid 1956 års riksdag med anledning av motionen 1956:II:629 (2 m) vari yrkades att riksdagen hos Kungl. Maj:t skulle hemställa att åtgärder vidtogs i syfte att ge den 6 juni ställning av svensk nationaldag med helgdags karaktär och kyrklig prägel. Motionen behandlades av allmänna beredningsutskottet (ABU 1956:13). Utskottet, som inhämtade yttranden från domkapitlet i Uppsala, Svenska arbetsgivareföreningen, Landsorganisationen, Lantbruksförbundet, Tjänstemännens centralorganisation och Bestyrelsen för Svenska flaggans dag, anförde bl. a. följande:

Det torde vara obestridligt, att den 6 juni i vida kretsar av vårt folk

betraktas som svensk nationaldag, vilket framför allt torde sammanhålla med att dagen firas som Svenska flaggans dag. I övrigt brukar som skäl för att den 6 juni bör väljas som nationaldag anföras, att Gustav Vasa blev vald till konung och 1809 års regeringsform utfärdades den dagen. Utskottet finner för egen del och med hänsyn till vad i remissyttrandena anförts tveksamt, om tanken på en nationaldag kan anses ha en så fast förankring i folkmedvetandet som bör vara förutsättning för att genom lagstiftning införa en officiell nationaldag. Då utskottet icke ansett att den 6 juni bör göras till helgdag och sålunda icke är berett att tillstyrka bifall till motionen, har utskottet emellertid icke funnit sig ha anledning taga ståndpunkt i nu berörda fråga.

På utskottets förslag föranledde motionen inte någon riksdagens åtgärd.

Utskottet

I motionen yrkas att riksdagen skall besluta att den 6 juni framgent skall anses vara Sveriges nationaldag. Utskottet konstaterar att denna dag numera i det allmänna medvetandet fått karaktären av vårt lands nationaldag. Något särskilt beslut av riksdagen för att bekräfta detta förhållande torde därför icke erfordras. Motionen får anses besvarad med vad utskottet nu uttalat.

Utskottet hemställer

att riksdagen förklarar motionen 1978/79:194 besvarad med vad utskottet anfört.

Stockholm den 29 november 1979

På konstitutionsutskottets vägnar

BERTIL FISKESJÖ

Närvarande: Bertil Fiskesjö (c), Hilding Johansson (s), Anders Björck (m), Torkel Lindahl (fp), Olle Svensson* (s), Per Unckel* (m), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Kurt Ove Johansson (s), Bengt Kindbom (c), Daniel Tarschys (fp), Kerstin Nilsson (s), Britta Hammarbacken (c), Sture Thun (s), Bo Södersten* (s) och Hans Gustafsson* (s).

* Ej närvarande vid justeringen.